

NAGRADA ZA ŽIVLJENJSKO DELO V LETU 2018 – BRANE BUT

Brane But je doštudiral na Filozofski fakulteti v Ljubljani in pridobil naziv univerzitetni diplomirani psiholog. Od leta 1975 je bil zaposlen na Centru za socialno delo Celje, kjer je opravljal različne naloge, in sicer je bil prva tri leta psiholog - svetovalec, naslednjih sedem let je vodil Zakonsko svetovalnico, od leta 1985 do upokojitve leta 1999 pa je center za socialno delo vodil kot direktor.

Njegovo profesionalno držo nedvomno odlikuje predanost k razvoju in napredku socialnega varstva ter krepitvi družbene blaginje. V osebnem življenju pa ga zaznamujejo vztrajnost in neuklonljivost, saj se je že kmalu soočil s težkimi izzivi življenja.

Pod vodstvom Braneta Buta so na centru izvajali vrsto različnih dodatnih preventivnih in razvojnih programov in dejavnosti ter razvijali nove. Eden ključnih je bil projekt Psihosocialna pomoč otrokom v malih skupinah s pomočjo prostovoljcev, ki ga je izvajala Vzgojna posvetovalnica pri CSD Celje. Posebej si je prizadeval za strokovno poglobljeno delo z družinami in nudenjem neprekinjenega, kakovostnega psihološkega ter družinskega svetovanja, z namenom preprečevanja in poglobljanja disfunkcionalnih odnosov v družinah ter odpravljanje revščine. Angažiral se je na področju dela z otroki in mladostniki z motnjami vedenja in osebnosti, na področju razvoja socialnega dela s starejšimi, neposredno v okolju je uvajal metode dela s skupnostjo - razvoj sosedskih oblik pomoči oziroma neformalnih oblik pomoči, aktivno je sodeloval pri vzpostavitvi regijske interventne službe in Kriznega centra za mlade.

Po uveljavitvi Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih leta 1977 si je prizadeval za ustanovitev Zakonske svetovalnice, ki je bila kot strokovna enota Centra za socialno delo Celje ustanovljena leta 1979.

V celjski regiji se je Brane But širše strokovno in družbeno angažiral in s svojim delom nadgradil kakovost obravnave uporabnikov socialnega varstva. Predvsem je sledil doktrini socialne vključenosti ranljivih in nepriviligiranih skupin prebivalstva. Spodbujal je ključne lokalno-regionalne akterje k prepoznavanju potreb ranljivih skupin in prispeval k njihovi poglobljeni socialno senzibilni obravnavi, kar je rezultiralo v hitrejšem odzivanju in zadovoljevanju njihovih potreb.

Kot psiholog Brane But že več kot 17 let aktivno sodeluje na spletni svetovalnici »To sem jaz«, ki je namenjena mladim s težavami v odraščanju in stiskah, in ki jo je vzpostavil Nacionalni inštitut za javno zdravje, Enota Celje. Njegovi odgovori na že skoraj 900 vprašanj so objavljeni tudi v knjigi To sem jaz. Verjamem vase. Priročnik za fante in punce - 10 korakov do boljše samopodobe.

Še vedno, že več kot štirideset let, aktivno in predano deluje tudi na področju urejanja problematike invalidov, predvsem slepih in slabovidnih, kot član in predsednik mnogih komisij, delovnih teles in organov v društvih, invalidskih in dobrodelnih organizacij ter v organizacijah za kronične bolnike in za samopomoč, ki delujejo bodisi na občinski, regionalni ali nacionalni ravni. Štiri desetletja je deloval tudi kot član Izvršnega odbora in drugih organov Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Celje ter štiri leta kot predsednik Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije, kjer je bil več kot 40 let tudi član ali predsednik različnih organov.

Veliko je prispeval k razvoju Socialne zbornice Slovenije; v Strokovnem svetu, v vlogi predsednika ali podpredsednika, deluje vse od leta 2002. V obdobju 2004 do 2012 je bil podpredsednik Sveta Centra slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka, kasneje predsednik Sveta Doma starejših Na Fari v Prevaljah in član Sveta Centra za usposabljanje, delo in varstvo Dobrna in Območnega sveta Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Območna enota Celje. Od leta 2005 dalje je član Strokovnega sveta za socialno varstvo pri Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Od leta 2009 je član sveta Vlade RS za invalide, v letošnjem letu pa je bil imenovan v Svet Vlade RS za aktivno staranje in medgeneracijsko sodelovanje.

Brane But je z neposrednim strokovnim in raziskovalnim delom prispeval k avtonomiji stroke socialnega dela tudi v evropskem strokovnem in družbeno - političnem okolju. Prav njegovo čezmejno delovanje na področju invalidskega varstva je prispevalo k povezovanju Sveta invalidskih organizacij Slovenije z uglednimi evropskimi institucijami, saj je bil udeleženec 1. evropskega parlamenta invalidov v Bruslju in tudi udeleženec skupščine Evropskega invalidskega foruma. Aktivno se je vključeval v različna delovna srečanja v tujini in v Sloveniji s predstavniki Evropske unije, Evropskega invalidskega foruma in Evropske zveze slepih ter se vključeval v izvajanje projektov za organizirano delovanje invalidov financiranih s strani Evropske unije.

Stalnica širšega strokovnega in družbenega delovanja Braneta Buta so bila in so še vedno prizadevanja za identifikacijo in reševanje različne problematike na širšem področju socialnega in invalidskega varstva. V ospredje svojega delovanja je postavil potrebo po povezovanju, sodelovanju in koordinaciji različnih izvajalcev socialnovarstvene dejavnosti v širši lokalni in regionalni skupnosti, od javnih zavodov, civilne družbe do privatnega sektorja.

Zaradi dolgoletnega aktivnega dela na področju socialnega varstva je Brane But tudi širše znan po svoji strokovnosti, obenem pa tudi po življenjskem in človeškem pristopu pri reševanju problemov ter pomoči ljudem v stiski.

Predlagatelj za podelitev nagrade za življenjsko delo je Socialna zbornica Slovenije. Predlog so podprli: Center za socialno delo Celje, Mestna občina Celje, Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Celje, Nacionalni inštitut za javno zdravje - Območna enota Celje, Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije, Zveza društev upokojencev Slovenije, Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije, Svet za invalide RS, Fundacija za financiranje invalidskih humanitarnih organizacij v RS, Gerontološko društvo Slovenije, Skupnost socialnih zavodov Slovenije, Skupnost varstveno delovnih centrov Slovenije, Skupnost organizacij za usposabljanje oseb s posebnimi potrebami v RS, Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Kranj, Center slepih in slabovidnih Škofja Loka, Dom starejših Na Fari ter Center za usposabljanje, delo in varstvo Dobrna.